Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 3 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 3 (örnek dağılım*)

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.7.5.1** Millî kalkınma hamlelerini neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	Ulaşımı ve taşımacılığı yabancıların denetiminden kurtararak ekonomik bağımsızlığı sağlamak.	Ekonomik bağımsızlık/yabancı denetiminin kaldırılması **(7 p)** **Toplam: 7 p**
1b		Bölgelerde üretilen ürünler daha hızlı ve ucuza diğer bölgelere, limanlara ve pazarlara ulaştırılmış; ticaret artmış, bölgeler birbirine bağlanarak ekonomik kalkınma hızlanmıştır.	Ürünlerin taşınmasının kolaylaşması **(4 p)** Ticaret ve kalkınmaya etkisi **(5 p)** **Toplam: 9 p**
2a	**SB.7.5.2** Ekonomik gelişmişlik ile üretim, dağıtım ve tüketim döngüsü arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	M > L > K. M ülkesinde tarımda çalışanların oranı en düşük, sanayi ve hizmette en yüksektir; dışarıya teknoloji ürünü (katma değeri yüksek ürün) satmaktadır.	Doğru sıralama **(4 p)** İki veriyle gerekçe **(4 p)** **Toplam: 8 p**
2b		Üretim: Kahveyi ham çekirdek olarak satmak yerine kavurup paketleyecek fabrikalar kurabilir, makineleşebilir. Dağıtım: Kendi markasıyla ürünü dünyaya pazarlayabilir, ulaşım yollarını geliştirebilir. Böylece daha çok kazanır ve iş imkânı artar.	Üretime yönelik öneri **(4 p)** Dağıtıma yönelik öneri **(3 p)** Gelişmişlikle ilişkilendirme **(2 p)** **Toplam: 9 p**
3a	**SB.7.5.2** Ekonomik gelişmişlik ile üretim, dağıtım ve tüketim döngüsü arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	Üretim: 1 ve 2 · Dağıtım: 3 (marketlerde satış da dağıtımın son halkası olarak kabul edilir) · Tüketim: 4 (insanların ürünü alıp kullanması)	Üretim **(3 p)** Dağıtım **(2 p)** Tüketim **(2 p)** **Toplam: 7 p**
3b		Ürün pazara geç ve pahalı ulaşır; üreticinin satışı ve kazancı azalır, fabrikalar üretimi düşürebilir. Tüketici ürünü daha pahalıya alır ya da bulamaz. Döngünün bir halkasındaki sorun bütün döngüyü etkiler.	Üretime etkisi **(4 p)** Tüketime etkisi **(3 p)** Döngünün bütünlüğünü vurgulama **(3 p)** **Toplam: 10 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
4*a*	**SB.7.6.1** Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gelecekteki toplum hayatına etkilerine ilişkin öngörüde bulunabilme	Olumlu: Her öğrenciye kendi hızına uygun kişisel destek sağlanabilir. Olumsuz: Öğrenciler düşünmeden hazır cevaplara yönelebilir, araştırma ve yazma becerileri zayıflayabilir.	Olumlu öngörü **(4 p)** Olumsuz öngörü **(5 p)** **Toplam: 9 p**
4b		Örnek: Yapay zekâdan alınan bilgiyi başka kaynaklardan doğrulamak; ödevi kendi cümleleriyle yazmak; yapay zekâ kullandığını belirtmek.	Birinci kural **(4 p)** İkinci kural **(3 p)** **Toplam: 7 p**
5*a*	**SB.7.6.2** Örnek metinler üzerinden sosyal bilimlerin çalışma alanlarına dair genelleme yapabilme	Tarihçi yazılı belgeler (mahkeme kayıtları) kullanarak geçmişteki insan ilişkilerini; coğrafyacı harita ve uydu görüntüleri kullanarak insanın yaşadığı mekânın değişimini incelemiştir.	Kaynak farkı **(4 p)** Konu farkı **(4 p)** **Toplam: 8 p**
5b		Sosyal bilimciler inceledikleri konuya göre yazılı belgeler, haritalar, görseller gibi farklı kaynaklardan yararlanır.	Konuya göre farklı kaynak kullanımı genellemesi **(9 p)** **Toplam: 9 p**
6*a*	**SB.7.6.3** Toplumsal hayatta karşılaşabileceği bir probleme yönelik bilimsel sorgulama yapabilme	Soru: “Okul çıkışında trafiğin yoğunlaşmasının nedenleri nelerdir?” Hipotez: “Okul önünde velilerin araçlarını durdurması trafik yoğunluğunu artırmaktadır.”	Uygun araştırma sorusu **(4 p)** Soruyla uyumlu hipotez **(4 p)** **Toplam: 8 p**
6b		Okul çıkışında belirli günlerde okul önünde duran araç sayısını gözlem formuyla sayabilirler; velilere anket uygulayarak çocuklarını araçla alıp almadıklarını öğrenebilirler; okul görevlisiyle görüşebilirler.	Toplanacak veriyi belirtme **(4 p)** Uygun yöntem (gözlem, anket, görüşme) **(5 p)** **Toplam: 9 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir. *Bu sınav için Bakanlık konu-soru dağılım tablosu yayımlanmadığından, öğretim programındaki öğrenme çıktılarına göre örnek bir dağılım kullanılmıştır; okulunuzun zümre kararını esas alınız.